



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Huszár Sándor

Cím: Ligeti alvók és barlanglakók között

Forrás: Magyarország

Bu. 1925. 5. 16.

Osztályozás

Tárgy

362.51

Hely

Idő

1925

Személy

Ligeti alvók és barlanglakók között

— A Magyarország tudósítójától —

A városliget padjait már a kora esti órákban ellepik az emberek. Élvezik a levegőt, hallgatják a hozzájuk szűrődő zene hangjait, szerelmes párocskák huzódnak meg a padokon, mások pedig félig nyitott szájjal horkolnak. Ezek a ligeti alvók, akik lakás nélkül vannak. Természetesen mindegyikük munkanélküli is.

Míg a liget sétáló közönséggel van teli, háborítatlanul adhatják át magukat a pihentető álomnak, de éjfél után, mikor a sétálók száma alaposan meggyérült, mindegyikük felriad, nehogy a rendőr alvó állapotban lelje őket, mert annak előállítás, toloncház és sokszor gyűjtőfogház a vége.

Éjfél után felkerekednek az alvók és új tanyát mennek keresni. Lapulva surrannak a kócos fák között s legtöbbször az Andrásy-ut, Hunyadi-tér s az Erzsébet-tér padjait keresi, mások a körüli kávéházak terraszain maradt székeken foglalnak helyet s ott alusznak tovább lidérenyomósos, fel-felriadó alvással. Ezek a helyek veszélytelenebbek a számukra, mert a rendőr, ha észreveszi, felébreszti és »haza« küldi őket s csak a legkritikább esetben kéri az igazoló írásait.

Szemtanuja vagyok, mikor a rendőr az Andrásy-ut és Bajza-utca sarkán levő padról felráz egy alvót. Az ember értelmetlen, riadt pillantással tekintett a rendőrré, kinek látása rögtön elűzte szeméből az álmat. Álmos szavak bu-

gyognak ki a tüdejéből, s ahogy tántorogva feláll, részeg ember benyomását kelti.

— Menjen baza és aludja ki a mámorát, — szolt rá a rendőr — itt nem szabad aludni.

Az ember egy fejbőlintással tudomásul veszi a hallottakat és dülöngélve megy tovább. Mikor már jó távol van a rendőrtől, kiegyenesedik a járása s a negyedik padnál már ismét helyet foglal. Mellé ülök, mikor cigarettára gyújt, tüzet kérek tőle s ezzel megkezdődik a beszélgetés:

— Lakás nélkül van? — kérdeztem tőle.

— Igen — felelte — s előadta, hogy négy hónapja nem dolgozik s mert már nem tudta fizetni a lakását, a házigazdája kitepte az utcára s az éjszakákat már két hete az utcákon tölti. Foglalkozása: asztalossegéd.

— Láttam, mikor a rendőr felkelte, részegséget mutatott. Miért?

Kérdésemre mosolyogva válaszolt:

— »Fineszesen« kell csinálni, mert ha egy kis részegséget tettetek, ez nem kelti fel a rendőrt, mert a gyanút, hogy nincs lakásom. Ugyanis, akiknek

van pénzük berugni, azokról feltételezik, hogy lakásuk is van.

Az okoskodásra elmosolyodom én is.

— Ha négy hónap óta nincs állásban, akkor miből él? — kérdezem tőle.

Rámnézett, mint aki nem érti a kérdést.

— Ne gondolja rólam, hogy lopok, — felelte — nem tudom, hogy miből élek. Mindig közbejön valami és egy darab kenyér jut nekem is.

A lassan permetező eső más irányba tereli a beszélgetésünket. Felállunk a padról, a többi padokról is felébrednek az alvók és a kapuk alá huzódnak az eső elől.

— Jobb lett volna a Gellérthegyre menni, — mondotta ujdonsült ismerősöm — bár most veszélyes egy kicsit.

Érdeklődésemre felvilágosít, hogy a Gellérthegy oldalán apró sziklabarlangban lakott, mely megvédte az időjárástól, de a rendőrség a napokban razziát tartott s mint az újságok megírták, egy barlanglakó fejszével támadt a rendőrökre, azóta fél felmenni a gellérthegyi odujába.

A zuhogó eső hajnali félnégy órára elállt és kibujtunk a kapu alól. A Nagymező-utcában az egyik vendéglő állandóan reggel öt óráig nyitva van, betértünk tehát, hogy gémberedett tagjainkat felmelegítsük. Savanyu sör- és cigarettaszag áporodott a zsufolt helyiségben. A vendégek nagyrésze lakás nélküli és itt huzódik meg éjszakára egy pohár sör vagy bor mellett. A belső teremben sofförök duhajkodnak.

Régen öt órákor ismét az utcára ju-

tunk. Az alvó város lassan ébredszik s felhangzik az első villamos cseppetése.

— Menjünk a Gellérthegyre — indítványoztam és megindulunk.

Keserves a járás a csuszós, sáros talajon, s mire a citadella alatt egy kis lyukhoz érünk, a cipőnk csupa sár és halálosan fáradtak vagyunk. Társam lehajol és bebujik a barlang száján.

Visszafordul:

— Foglalt — mondotta és tényleg hallottam egy alvó csöndes, egyenletes horkolását.

— Hoopp! — kiáltja vontatottan a társam, mire az alvó felébredt és rémülten tekintett ki a nyíláson. Megkönnyebbülten lélegzett fel, mikor meglátott benünket, azt gondolta, hogy razzia van. De nem palástolta el a bosszúságát, mert dühösen pislantott ránk s egyhetes szakála ijesztővé tette az arcát. Beszélgetésbe akarok kezdeni vele, de morózusan elutasít és visszabuvik a fekhelyére.

— Lássá, — mondja a társam — ilyen az életünk. A barlangot én fedeztem fel, én laktam benne először,

még egy rossz lópokrócom is van benn, de mert ma nem jöttem idejekorán, már elfoglalták előlem. Most kereshetek más lakhelyet magamnak, vagy pedig meg kell verekednem azért az oduért, mert itt nincs törvény, nincs jog, a mi királyságunkban az erő az ur.

Feltekintek és látom, hogy egy ember közeledik felénk.

— Ez a vezér, — mutat rá a társam, — ő oszt igazságot közöttünk, erre is

szükség van.

— Hogy hívják? — kérdeztem.

— Nem tudom a nevét. Vagyunk vagy tizen, tizenketten, de egyikünk sem tudja a másik nevét, bár egymás élet-történetét úgy ismerjük, mint a magunkét. Ő azért a vezér, mert a legiskolázottabb közöttünk: érettségije van.

A fiatalember leért hozzánk, alaposan szemügyre veszem.

Szakállas, beesett arcából nem következtethetek az éveinek számára, a nyomor és a nélkülözés mégegyszer oly időssé tették, mint amennyi lehet. Szaggatott ruhája, lyukas cipője szánalomraméltó teremtménnyé teszi. Csak a szeméből kisugárzó intelligencia árulja el, hogy jobb napokat is élt már. Előadja, hogy felvidéki menekült, bankbizományi üzletben volt alkalmazva, de egy év előtt elbocsátották. Új állást nyerni nem tudott, ruháit lassan eladogatta s végső nyomorában már ide jutott. A többiek juttatnak némi ennivalót a számára, mert így rongyosan nem is mer az emberek közé menni.

— És mi a szándéka a jövőre nézve?

Keserű mosoly húzódik végig a száján.

— Irtam haza a rokonaimnak, hogy küldjenek némi segílyt, legalább rendszer ruhát vásárolhassak magamnak s akkor ismét megkezdem a hajszát munka után.

Társam lakosztályának lakója kijön, mire a társam nyomban elfoglalja a helyét. Betekintek a nyíláson. Piszkos kis — galyakkal teleszórt — odu, egy darab kő szolgálja a párna hivatását s egy lyukas, rosszul foltozott lópokróc a takaró. Egy ember is csak összehúzódva fér el benne. Társam összekuporodva elhelyezkedik s lassan álomba merül.

A »vezér« és a másik ember megindulnak a citadella felé. Utánuk megyek én is, szótlanul kapaszkodunk a kiálló szikladarabokba, a citadella előtt elválunk.

A nap már éltető melegséggel ragyog s ahogy elgondolkozva baktatok lefelé a hegyről, úgy érzem, hogy egy darab ismeretlen őskort fedeztem fel, de a felfedezők mámorából, öröméből nincsen bennem semmi. *H. Huszár Sándor*